

Littérature hébraïque et générale pour nouveaux immigrants

Instructions au candidat

- א. Durée de l'examen : deux heures et demi.
- ב. Structure du questionnaire et barème de notation :
Ce questionnaire comporte quatre parties.
Première partie : Nouvelle
Deuxième partie : Théâtre
Troisième partie : Roman et novella
Quatrième partie : Poésie (poésie médiévale, poésie de Bialik, poésie de Rah'el)
- La première partie (nouvelle - 32 points) est **obligatoire**.
Parmi les trois autres parties, à savoir la deuxième, troisième et quatrième partie, vous devez en choisir deux et répondre aux questions selon les instructions énoncées dans chacune des parties (pour chaque partie - 34 points).
- ג. Matériel auxiliaire autorisé :
(1) Un dictionnaire hébreu-langue étrangère / langue étrangère-hébreu.
(2) La liste des œuvres.
- ד. Instructions supplémentaires :
(1) Indiquez en tête de chaque réponse le numéro de la partie et le numéro de la question à laquelle vous avez choisi de répondre.
(2) Ne citez pas d'exemples tirés de la même oeuvre pour répondre aux différentes questions.
(3) Pour les candidats scolarisés : il est obligatoire de joindre au cahier la liste des œuvres étudiées.
Aux candidats externes et aux candidats *Michné* : une liste des œuvres sera distribuée.

Écrivez dans le cahier d'examen uniquement. Inscrivez "טייטש" en haut de chaque page de brouillon.
Écrire des notes de brouillon sur d'autres feuilles que celles du cahier d'examen, risque d'entraîner votre disqualification.

ספרות עברית וכללית לעולים חדשים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים וחצי שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה ארבעה פרקים.
פרק ראשון: סיפור קצר
פרק שני: דרמה
פרק שלישי: רומאן ונובלה
פרק רביעי: שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת רחל)
- הפרק הראשון (סיפור קצר - 32 נקודות) הוא **חובה**.
משלושת הפרקים השני, השלישי והרביעי יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק - 34 נקודות).
- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
(1) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.
(2) רשימת יצירות.
- ד. הוראות מיוחדות:
(1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.
(2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.
(3) לנבחנים אינטרניים: **חובה** לצרף למחברת את רשימת היצירות שנלמדו.
לנבחנים אקסטרניים ונבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טייטש" בראש כל עמוד המשמש טייטש.
כתיבת טייטש בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

בהצלחה!

Bonne chance!

Questions

Première partie – Nouvelle

Attention : Cette partie est obligatoire.

Répondez à deux des questions 1-3 (16 points par question).

N'illustrez pas vos différentes réponses au moyen d'une même œuvre.

Attention : Ne répondez pas aux questions 1 et 2, en vous référant à la nouvelle "חלום בדמי כבוד" de Germaw Mengistou.

1. Décrivez un événement central de la nouvelle que vous avez étudiée, puis expliquez de quelle manière cet événement influence le développement de l'intrigue de cette nouvelle.
2. Décrivez les difficultés rencontrées par le personnage principal dans la nouvelle que vous avez étudiée, puis expliquez de quelle manière il affronte ces difficultés.
Dans votre réponse, indiquez également si à la fin de la nouvelle ce personnage surmonte ces difficultés.

גרמאו מנגיסטו / חלום בדמי כבוד

3. Une rencontre entre deux mondes intervient dans cette nouvelle.
Décrivez cette rencontre, puis expliquez sa contribution à la compréhension de l'idée centrale de la nouvelle.

Deuxième partie – Théâtre

Si vous choisissez cette partie, répondez à une des questions 4-7 (34 points).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך"

טרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר", "מקבת", "אותלר", "רומיאו ויוליה"

4. La souffrance est un élément central de toute tragédie.

De quelle manière la souffrance est-elle exprimée dans la tragédie que vous avez étudiée ?

Expliquez en quoi cette souffrance contribue à la construction du sens de cette tragédie.

5. Choisissez deux des personnages secondaires de la tragédie que vous avez étudiée. Décrivez-les, puis expliquez en quoi ils contribuent à caractériser le personnage du héros tragique.

Théâtre moderne

6. La pression sociale ou le devoir envers les membres de sa famille (et parfois les deux) influencent la vie du personnage principal de nombreuses pièces de théâtre.
Décrivez une telle situation d'après l'intrigue de la pièce de théâtre moderne que vous avez étudiée, puis expliquez en quoi elle contribue à construire le sens de la pièce.
7. Décrivez la conclusion de la pièce de théâtre moderne que vous avez étudiée, puis expliquez en quoi cette conclusion contribue à la compréhension du sens de cette pièce. Illustrez vos propos.

Troisième partie – Roman et novella

Si vous choisissez cette partie, répondez à l'une des questions 8-9 (34 points).

8. Dans de nombreuses œuvres, les personnages principaux sont confrontés à des décisions et des choix importants.

Quels sont les décisions et les choix importants auxquels le personnage principal du roman ou de la novella que vous avez étudié est confronté ? Expliquez ce que ces décisions et ces choix nous enseignent sur ce personnage. Illustrez vos propos.

9. Le titre de l'œuvre, un motif, un symbole et un tournant dans l'intrigue sont des procédés permettant de forger le sens de l'œuvre.

De quelle manière deux de ces procédés interviennent dans le roman ou la novella que vous avez étudiée ? Expliquez en quoi ils contribuent à la compréhension du sens de l'œuvre.

Quatrième partie – Poésie

(Poésie médiévale, poésie de Bialik, poésie de Rah'el)

Si vous choisissez cette partie, répondez à deux des questions 10-17 (17 points par question).

Poésie médiévale [שירת ימי הביניים]

10. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez aux deux articles א-ב qui suivent.

לְבִי בְּמִזְרַח / יהודה הלוי

לְבִי בְּמִזְרַח וְאַנְכִי בְּסוֹף מַעְרָב - / אֵיךְ אֶטְעֶמָה אֶת אֲשֶׁר אֶכֶּל וְאֵיךְ יַעֲרֵב?
אֵיכָה אֲשַׁלֵּם נְדָרֵי וְאֶסְרִי, בְּעוֹד / צִיּוֹן בְּחֻבֵּל אָדוֹם וְאֵנִי בְּכֻבֵּל עֲרָב?
יָקֹל בְּעֵינַי עֲזָב כָּל טוֹב סִפְרָד, כְּמוֹ / יָקָר בְּעֵינַי רְאוּת עִפְרוֹת דְּבִיר נְחָרָב!

- א. D'après le poème, que souhaite le poète, et qu'est-il prêt à accomplir afin de réaliser son souhait ? Expliquez et illustrez vos propos. (9 points)
- ב. Exposez et expliquez deux des procédés stylistiques présents dans le poème au moyen desquels le souhait du poète est exprimé. (8 points)

11. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez aux deux articles א-ב qui suivent.

יִפְּה נוֹף / יהודה הלוי

יִפְּה נוֹף, מְשׁוֹשׁ תֵּבֵל, קָרְיָה לְמִלְכָּה רַבָּה, / לֵךְ נִכְסְפָה נִפְשִׁי מִפָּאֵתִי מַעְרָב!
הִמּוֹן רַחֲמֵי נִכְמָר כִּי אֶזְכְּרָה קֶדֶם, / כְּבוֹדָךְ אֲשֶׁר גָּלָה וְנִגְוָה אֲשֶׁר חָרַב.
וּמִי יִתְנַגֵּי עַל כֹּנָפֵי נְשָׁרִים, עַד / אֲרוֹהָ בְּדַמְעָתִי עֶפְרַיִם וְיִתְעַרְב!
דְּרָשְׁתִּיהָ, וְאִם מִלֶּכֶךְ אֵין בָּךְ וְאִם בְּמִקּוֹם / צָרִי גִלְעָדָךְ - נָחַשׁ שָׂרָף וְגַם עֶקְרָב.
הֲלֹא אֶת אֲבִנֶיךָ אֶחָוֶנוּ וְאֶשְׁקֶם / וְטַעַם רִגְבִּיךָ לִפִּי מִדְּבַשׁ יַעֲרָב!

- א. D'après le poème, décrivez la situation difficile de Sion, puis expliquez pourquoi le poète souhaite tout de même s'y rendre. (9 points)
- ב. Citez deux figures de style présentes dans le poème qui caractérisent la poésie médiévale, puis expliquez-les. (8 points)

12. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

הבא מבול / יהודה הלוי

הבא מבול ושם תכל חרבה? / ואין לראות פני ארץ חרבה,
ואין אדם ואין חיה ואין עוף - / הסף הכל ושכבו מעצבה?
ובראות הר ושוחה לי מנוחה, / וארץ הערבה לי ערבה.
ואשגח לכל עבר - ואין כל, / אבל מים ושמים ותבה,
ולויתן בהרתיחו מצולה, / ואחשב פי תהום יחשב לשיבה.
ולב הים יכחש באניה, / כאלו היא ביד הים גנבה!
וים יזעף - ונפשי תעלה, כי / אלי מקדש אלהיה קרבה.

Expliquez en quoi les descriptions de la nature présentes dans ce poème contribuent à la construction de son sens. Illustrez vos propos.

Poésie de Bialik [שירת ביאליק]

13. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez aux deux articles ב-א qui suivent.

לבדי / חיים נחמן ביאליק

strophe 1	כלם נשא הרוח, כלם סחף האור, שירה חדשה את בקר חיייהם הרנינה; ואני, גוזל רך, נשתכחתי מלב תחת כנפי השכינה.	strophe 4	וכשכלה לבבי לחלון, לאור, וכשצר לי המקום מתחת לכנפה - כבשה ראשה בכתי, ודמעתי על-יד גמתי נטפה.
strophe 2	בדד, בדד נשארתי, והשכינה אף-היא כנף ימינה השבורה על-ראשי הרעידה. ידע לבי את לבה: חרד חרדה עלי, על-בנה, על-יחידה.	strophe 5	חרש בכתי עלי ותתרפק עלי, וכמו שכה בכנפה השבורה בעדי: "כלם נשא הרוח, כלם פרחו להם, ואותר לבדי, לבדי..."
strophe 3	כבר נתגרשה מכל-האיות, רק-עוד פנת סתר שוממה וקטנה נשארה - בית-המדרש - ותתפס בצל, ואהי עמה יחד בצרה.	strophe 6	וכעין סיום של-קיינה עתיקה מאד, וכעין תפלה, בקשה וחרדה כאחת, שמעה אזני בבכייה החרשית ההיא ובדמעה ההיא הרותחת -

- D'après la première strophe du poème, expliquez l'opposition entre "כולם" et "אני".
Illustrez vos propos. (7 points)
- De quelle manière le souhait du poète d'être comme tout le monde est exprimé dans ce poème ? Expliquez et illustrez vos propos. (10 points)

Poésie de Rah'el [רחל]

14. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

רק על עצמי / רחל

רק על עצמי לספר ידעתי.
 צר עולמי פעולם נמלה,
 גם משאי עמסתי כמוה,
 רב וכבד מכתפי הדלה.
 גם את דרכי - פדרכה אל צמרת -
 דרך מכאוב ודרך עמל,
 יד ענקים זדונה ובוטחת,
 יד מתבדחת שמה לאל.

כל ארחותי הלזי והדמיע
 פחד טמיר מיד ענקים.
 למה קראתם לי, חופי הפלא?
 למה כזבתם, אורות רחוקים?

Expliquez et illustrez comment la comparaison centrale apparaissant dans le poème contribue à comprendre l'état émotionnel de la poétesse.

15. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

פגישה, חצי פגישה / רחל

פגישה, חצי פגישה, מבט אחד מהיר,
 קטעי ניבים סתומים - זה די...
 ושוב הציף הכל, ושוב הכל הסעיר
 משבר האשר והדן.

אף סכר שכחה - בגיתי לי מגן -
 הנה היה כלא היה.
 ועל ברפי אכרע על שפת אגם סואן
 לשותות ממנו לרויה!

Expliquez de quelle manière les changements émotionnels de la poétesse s'expriment dans le poème à travers le motif de l'eau. Illustrez vos propos.

/suite en page 8/

16. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

מיכל / רחל

וּתְאַהֲבַת מִיכַל בֵּית שְׂאוֹל אֶת דָּוִד... וַתִּבְּזֵה לּוֹ בְּלִפְנֵי
(שמואל א', י"ח, כ'; שמואל ב', ו', ט"ז)

מִיכַל, אֲחוֹת רְחוּקָה! לֹא נִתְקַן חוּט הַדּוֹרוֹת,
לֹא שָׁלְטוּ בְּכַרְמֶךָ הַנוֹגֶה חֲרָלֵי הַזָּמָן,
עַל כְּתָנֶת מְשִׁיךְ לֹא דָהוּ פְּסִי אֲרָגָמָן
וְצִלְצוֹל אֲצָעֵדוֹת זֶהְבֶּךָ עוֹד הָאֵזֶן תִּקְלֹט.

לֹא אַחַת רְאִיתִיךָ נִצְבֶּת לִיד הָאֶשְׁנָב,
בְּעֵינֶיךָ הִיפָּה מְהוֹלִים גְּאוּה וְרֶךְ;
מִיכַל, אֲחוֹת רְחוּקָה, אֲנִי עֲצוּבָה כְּמוֹךָ,
כְּמוֹךָ נְדוּנוֹתֵי לְבוֹז לְאֶשֶׁר אֶהֱב.

La poétesse décrit ses émotions à travers le personnage biblique de *Mikhal*.

Expliquez et illustrez cette affirmation.

17. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי / רַחֵל

הָהֵייתִי חַיָּה בֵּין חַיּוֹת הַשָּׂדֶה
בְּיָמִים רְחוּקִים, בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי?
וּמֵאֵז לִי קִרְבַּת הָאָחוּת לְחֵי
וְאֵימַת הָאָדָם הָרוּדָה?

אַפֶּרֶת הַנוֹצָה וְחִסְרַת הַמָּגֵן
גִּלְגָּלֶה-פְּרָפְרָה בִּי נִשְׁמַת צָפוּר?
מִנְגִּינָה עִגְמוּמִית, אֶהְבֵּת הַדְּרוֹר –
הֵן מִמָּנָה, מִמָּנָה שְׂתִיהֵן.

וְאוּלֵי בְּגִלְגּוּל הָרְחוּק־קָדוֹם
הָיִיתִי גְבַעַל־עֹשֵׁבִים יִרְקָרֵק?
וְלָכֵן בְּאִמִּי־אֲדָמָה אֲדִבֵּק,
וּמְנוּחֵי בְּחִיקָה הַשָּׁחוּם.

Quelles sont les différentes réincarnations décrites dans le poème ? Expliquez et illustrez comment elles contribuent à construire le sens du poème.

Bonne chance

Tous droits réservés à l'État d'Israël.
Toute copie ou publication est interdite sans l'autorisation du
Ministère de l'Éducation.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.